

gang til kommunal Drift, tager man Hensyn til, hvad denne private Skole har faaet i Forvejen. Jeg tror, det er væsentligt de Hensyn, som gøre sig gældende, men jeg indrømmer højtærede Medlemmer, at ud af disse Hensyn kan man ikke drage en almengyldig, lovfæstet Regel. Men, som det blev omtalt ved Finanslovens første Behandling, maa denne Sags endelige Ordning vente, til hele dette Spørgsmaal Mellem- og Realskolerne vedrørende bliver taget op paany. er

Der har und Samraad ogsaa været talt om Kontingentet for døvstumme og blinde, og jeg forstaar godt, at det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) kunde beklage, at det var nødvendigt at forhøje disse Kontingenter, men at det ærede Medlem dog kunde gaa med dertil af Hensyn til Statskassens daarlige Tilstand. Hvad de blinde angaar, maa jeg sige, at det er overmaade lidt, disse betale i Kontingent, det udgør for Aaret 1908—09 kun 3,237 Kr., for Aaret 1909—10 3,363 Kr. Der staar nok i Loven af 21. Januar 1859, at Kontingentet er 700 Kr., men der tilføjes, at Kontingentet kan nedsættes, eventuelt bortfalde, og det er det sidste, som er sket i næsten alle Tilfælde. Der er kun 10 Kommuner, der betale for blinde, og de betale 120 Kr. for hver Alumne, hvorimod Resten af Summen, jeg nævnte før, er kommen ind ved en Afgift, som private give. Man vil da se, at Blindeinstituttets Elever saa at sige underholdes helt af Staten. For de døvstumme er Forholdet jo et andet. Dem skal der betales 300 Kr. aarlig for paa Anstalterne. Der indbetaltes i Aaret 1909—10 ved Døvstummeinstituttet i København 22,833 Kr., i Fredericia 36,127 Kr., ved Døvstummeskolen i Fredericia 19,721 Kr., ved Døvstummeskolen i Nyborg 24,493 Kr., i alt bliver det 103,000 Kr. i Kontingent godt og vel. Af denne Sum ere 5,700 Kr. betalte af private, hvorimod de 97,500 Kr. ere betalte af Amsfattiggasserne. Et Beløb af 300 Kr. i Kontingent for Kost, Ophold og Oplæring o. s. v. paa Døvstummeskolerne er ikke nogen stor Betaling, saa jeg kan ikke under de forhaandenværende Forhold, da man, som dette høje Tings Medlemmer ville vide, gaar til en Kontingentforhøjelse paa vore Sindssygeanstalter — jeg kan ogsaa meddele, at man vil blive nødt til et gaa til en Kontingentforhøjelse paa vore Aandssvageanstalter — se andet, end at det er rimeligt, at man ogsaa med Hensyn til Abnorminstitutterne gaar til en Kontingentforhøjelse.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) talte lidt om Friskolerne paa Landet og ankede navnlig over, at Ministeriet ikke kunde give Oplysning om Forsømmelserne i de private Skoler og Forsømmelserne i deres Helhed. Ærede Medlemmer af dette Ting ville huske fra i Fjor, at denne Sag har været fremme tidligere. Jeg maa oplyse overfor det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, at vi dog ikke kunne gaa imod Loven, og Loven tilpligter ikke disse Skoler at indsende Forsømmelseslister. Loven af 1908 fordrer, at de stedlige Skolekommissioner kunne faa sig forelagt denne Forsømmelsesliste og se Forsømmelsernes Antal og Grundene dertil, og saa maa Ministeriet gaa ud fra som en given Sag, at hvis de paagældende Skolekommissioner ikke finde sig foranledigede til at meddele Ministeriet noget, er der intet at bemærke. Jeg tænker og haaber, at det ærede Medlem ikke ved at lyse efter disse Forsømmelseslister vil antyde, at det vilde være ønskeligt, om vi her til Lands fik vort Skolevæsen indrettet saadan, at der var paabudt et bestemt Antal Timer paa bestemte Dage Aaret rundt, i hvilke alle Børn skulle være i Skole. Jeg synes, det er berettiget med lidt Bevægelsesfrihed paa dette Omraade. Naar de privat underviste Børn tilfredsstille de Fordringer, der ere bestemte i Skoleloven af 1855, kunne vi lovmæssigt ikke forlange andet. Hvordan denne Undervisning drives, og hvordan dette Resultat naas, synes jeg man maa overlade til det private Initiativ og til de Ønsker, de enkelte have. Undervisningspligt er dog noget andet end Skoletvang. Jeg har ogsaa hørt i denne Samling, om ikke fra det ærede Medlem selv, saa i hvert Fald fra politiske Meningsfæller af det ærede Medlem her i dette Ting, at en tvungen Skole ønsker man ej heller fra det socialdemokratiske Partis Side her i Salen, og dette, som blev sagt udtrykkeligt her ved Finanslovens første Behandling, hilser jeg med Glæde. Deraf maa ogsaa følge, at man maa give denne Frihed til de private Skoler, der tilfredsstille det Krav, som er stillet i Loven om private Skoler af 1855.

Hvad Folkeuniversitetet angaar, maa jeg give de ærede Medlemmer, der have talt, min Tilslutning. Jeg vil helst gøre det i den Form, at jeg vil sige som det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch), at der er den Forskel paa de Foredrag, der afholdes ved Folkeuniversitetet, og de almindelige Foredrag, at her drejer det